

rituskørsel hører, op til 4 års fængsel. Retspraksis viser, at der foretages en meget nuanceret bedømmelse i de enkelte sager. Ved fastsættelse af straffen lægges der navnlig vægt på promilens størrelse, hvilke kørselsfejl der er begået, og den forvoldte skade.

Straffen for spritbilisters overtrædelser af § 249 om uagtsom betydelig legemsskade i tilfælde, hvor der ikke i øvrigt er skærpende omstændigheder, er i udgangspunktet omkring 30 dages hæfte. Er der ud over spirituskørsel andre skærpende omstændigheder, f.eks. grove kørselsfejl eller tidligere straffe for spirituskørsel, er der eksempler på straffe på 3 og i sjældnere tilfælde 6 måneders fængsel.

Når spritbilister overtræder § 241 om uagtsomt manddrab, uden at der i øvrigt er skærpende omstændigheder, giver det i hovedreglen 4-6 måneders fængsel.

I domme på under 5 måneders fængsel er der normalt formildende omstændigheder, f.eks. egen skyld hos offeret eller medskyld hos andre trafikanter.

I domme på over 5-6 måneders fængsel er der typisk flere skærpende omstændigheder, f.eks. grove kørselsfejl, en særlig høj promille eller flere dræbte eller alvorligt tilskadekomne. Straffene i disse særlig grove tilfælde går op til 1 års fængsel og i sjældne tilfælde 1½ års fængsel.

Som Straffelovrådet har peget på i sin betænkning nr. 1099 fra 1987 om strafferammer og prøveløsladelse, er dette i og for sig ganske strenge straffe. Til sammenligning kan nævnes, at hvis ingen kommer til skade ved spirituskørsel, er straffen for overtrædelse af færdselsloven i førstegangstilfælde en bøde eller en kort frihedsstraf på normalt 14 dages hæfte.

Dette er altså straffen for at fremkalde fare for færdselssikkerheden og for andre menneskers liv og legeme, med andre ord det, som forslagsstillerne kalder det forsætlige element i de uagtsomme lovovertrædelser. Men når denne abstrakte fare bliver til virkelighed og et andet menneske rent faktisk bliver dræbt, så er straffen 4-6 måneders fængsel, selv om bilisten ofte ikke har optrådt anderledes end i de sager, hvor der ikke er sket et trafikuheld.

Det fremgår ikke af beslutningsforslaget, hvilken skærpelse af straffen man forestiller sig. Ønsker man en fordobling af de nævnte straffe, således at f.eks. normalstraffen for overtrædelse af § 241 bliver 8-12 måneder i stedet for de nuværende 4-6 måneder? Jeg kan under ingen omstændigheder forestille mig situationer, hvor

det nuværende strafmaksimum på 4 års fængsel ikke kan dække strafbehovet. Hvis der er tilslutning til det her i Tinget, er jeg imidlertid indstillet på at anmode Rigsadvokaten om at være opmærksom på egnede sager, der vil kunne indbringes for Højesteret med henblik på at give landets øverste domstol lejlighed til at afgøre, om der bør ske en skærpelse af strafniveaue i disse tragiske og meget alvorlige sager.

Den anden del af beslutningsforslaget går på, at retsplejelovens regler om den såkaldte retshåndhævelsesarrest skal udvides til også at omfatte spritbilister, der overtræder straffelovens § 241 eller 249.

Forslag herom har tidligere været fremsat i Folketinget:

I 1986 fremsatte den daværende justitsminister et lovforslag om en generel udvidelse af adgangen til varetægtsfængsling i retshåndhævelsesøjemed, navnlig med henblik på sager om forsætlig grov vold. Det oprindelige forslag omfattede imidlertid også grove overtrædelser af straffelovens § 241 og 249. Under folketingsbehandlingen var der imidlertid enighed om at indskrænke bestemmelsen til kun at omfatte forsætlige forbrydelser.

I 1991 fremsatte den daværende justitsminister på ny forslag om adgang til varetægtsfængsling i sager, hvor spritbilister begår uagtsomt manddrab og den pågældende står til mindst 5 måneders fængsel. Forslaget vandt imidlertid ikke tilslutning og blev ikke vedtaget.

Så sent som i sidste folketingssamling har Tinget haft lejlighed til at tage stilling til spørgsmålet, idet Folketinget den 3. maj 1994 forkastede et lovforslag fremsat af Venstre og De Konservative om varetægtsfængsling i sager, hvor spritbilister begår uagtsomt manddrab eller uagtsom betydelig legemsskade.

Det fremgår af bemærkningerne til det beslutningsforslag, vi behandler i dag, at forslagsstillerne ønsker, at der skal være adgang til varetægtsfængsling ved overtrædelse af straffelovens § 249 om uagtsom betydelig legemsskade, når der kan forventes en straf på mindst 3 måneders fængsel. Bemærkningerne omtaler ikke på tilsvarende måde en nedre grænse for varetægtsfængsling i sager om uagtsomt manddrab, og jeg forstår derfor umiddelbart forslaget sådan, at der i disse sager altid skal være adgang til varetægtsfængsling uanset den forventede straf, men denne tvivl bliver måske afklaret under debatten.